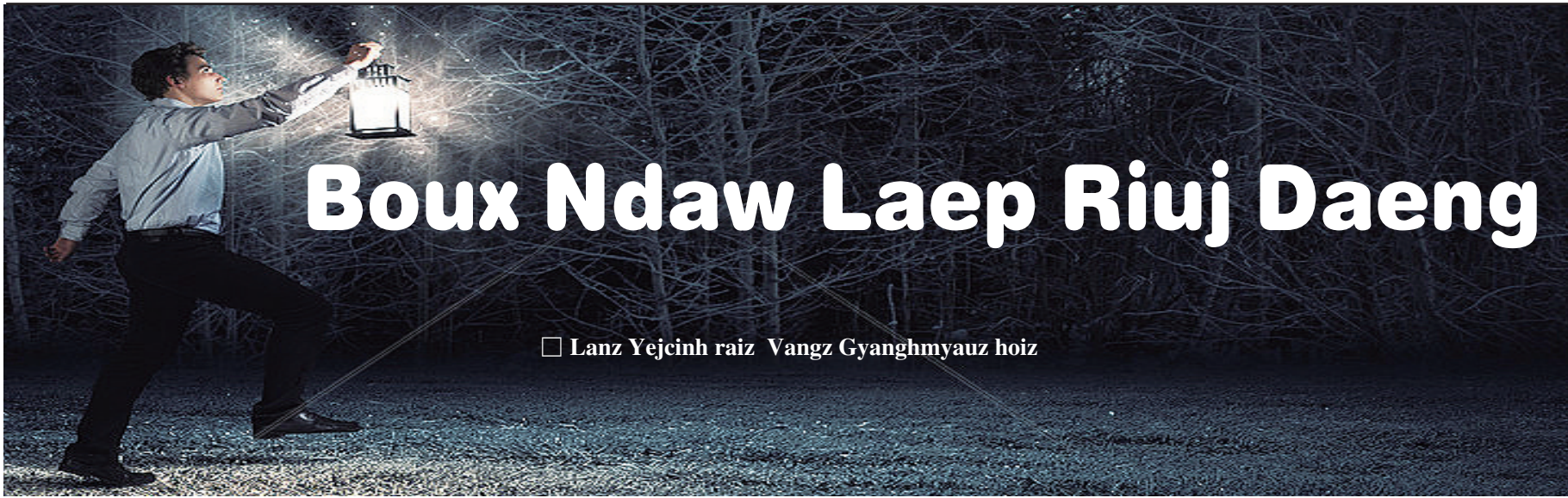

Boux Ndaw Laep Riuj Daeng

□ Lanz Yejcinh raiz Vangz Gyanghmyauz hoiz

Laepnyamq

2018 nienz 6 nyied, dwg gou youq Sinhcin fukcaz baez ceiq doeklaeng. Mwhhaenx byaij ok ranzyawjbingh, aensim liengzyauyau, aenvih cangh-yw hix gouq mbouj ndaej gou, daj seizneix hwnj gou couh yaek youq ndaw laep gvaq ciuhvunz lo. Byaij ok yihyen, naengh hwnj aen cigunghgyauh, baenz song diemj cung, dou youq gwnz roen mbouj gangj saek coenz vah. Gou mbouj gamj doek raemxda, coglaeng, aen gyaranz gungzhoj yaek doekbaih neix couh cienzbouh baengh Loz sienseng boux vunz ndeu ciengx lo, gou lau de raen gou raemxda doek dingj mbouj ndaej. Cib geij fanh maenz ngaenz caiq, lwngyez iq aj bak ngabngab yaek ra gwn, caiqlix miz mehyah dafangz ndeu. Seizneix, aen seiqgyaiq caeuq diuz roennaj Loz sienseng, lauheiq cix yaek bienq yiengh lo.

Gaenq rox dwg baenzneix yiengh, Loz sienseng gietdingh hawj gou ma ranzcoj lajmbanj caeuq gyoengq lwngyez caez youq, hoeng gou siengj youq gizneix, aenvih gou rox, cijaeu youq ndaw singz hung boux dafangz cij aiq ra ndaej hong. Danghnaeuz ma daengz lajmbanj bien' gyae, ciuh vunz gou, baez muengh couh ndaej raen daengz gyaeuj, gaej dwen miz maz dinfwngz ndaej ciengx bak, couh lienz yaek ra boux vunz caemh dwg yienghneix hix nanz ba. Ciuhvunz baenz yienghneix, gou lau lai! Hoeng gou lumz lo, dou cij dwg boux vunzhong liuzsuijsen bingzciengz ndeu, mbouj miz maz cienzngaenz, aeu gijmaz bae cawx ginwngz, dawz gijmaz bae vuenh aeu coglaeng liuh mbouj daengz haenx? Loz sienseng yaek cauhsienz boiz caiq、ciengx gya, mbouj miz banhfap ganq gou, caemhcai ndaw ranz lij miz song boux lwngyez iqet yaek aeu vunz ganqciengx. Hoeng gou seizneix, lienz swgheij cungj yaek aeu vunz daeuj ganq, youh baenzlawz bae ganq boux lwngyez song bi buenq ndeu caeuq boux haj bi buenq ndeu ne? Doeklaeng gou nyienghbouh lo, aenvih gou rox, seizneix gou bonjndang youh hong saeh lai, mbouj ndaej bae hawj Loz sienseng gya rapnaek dem lo, daengx ranz vunz lij muengh de ciengx gya ciengx bak ne!

Diuzmingh deng nyoegnyamx, mbouj miz saek di ciudaeuz, hawj ciuh vunz gou nda daemdengj, roenloh sawqmh bienq goz lo. Gou yienghyiengh cungj deng daj gyaeuj hainduj. Aen sim gou souh mbouj ndaej lo, gou mwhhaenx, lienz cawj ngaiz cawj byaek, engqlij byaij roen cungj nanz guh ndaej daengz. Gou lienz swgheij cungj goq mbouj ndaej, youh baenzlawz bae ciuqgoq song boux lwngyez ne?

Goengbuz daengx ranz cungj dwg vunz simndei, gou lwgda yawj mbouj raen le, coengzlaiz mbouj gangj gvaq saek coenz vah yiemz gou, yienghlawz ndaej bang, gyoengqde cungj caenhliengh bang gou guh. Song boux laux yaek ndaej caetcib bi, ngoenznaengz bae guh hongreih hongnaz, baez ma ranz lij mbouj yietnaiq saek yaep couh bang cawj ngaiz cawj byaek hawj gou gwn, gou roxnyinh gig

黑暗

2018年6月，是我在深圳的最后一次复查。走出诊室的那一刻，心底一片冰凉，因为医生也救不了我，从今以后我的余生就要在黑暗中度过了。走出医院，坐上公交车，整整两个小时，我们一路沉默。我不敢流泪，以后，这个摇摇欲坠的家庭就要全靠罗先生一个人扛起了，我害怕他看见我的眼泪会崩溃。十几万的债务，嗷嗷待哺的幼子，再加上一个双目失明的妻子。这一刻，罗先生的世界和未来，或许也变了颜色。

结局已定，罗先生决定让我回农村老家和孩子们住在一起，可我想留下来，因为我知道，只有在大城市盲人才会有更多的机会。如果回到闭塞的农村，我的余生，一眼就能望到头，不说安身立命的技能，就连能找到同类人应该都很难吧。这样的人生，我害怕！但是我忘了，我们只是普通的流水线务工人员，没有一点资产，拿什么去买技能，拿什么去买一个未知的未来？罗先生要赚钱还债、养家，没有办法照顾我，何况家里也还有两个年幼的孩子需要照顾。而此时的我，连自己都需要人照顾，又如何去照顾一个两岁半和一个五岁半的孩子呢？最后我还是妥协了，因为我知道，现在我本身就是一个麻烦，不能再给罗先生添麻烦了，一家人还指望他养家糊口呢！

命运的魔掌，在我毫无征兆下，就给我的人生打了个结，转了个弯。我一切都得从头开始。我内心是崩溃的，那时候的我，连煮饭做菜，甚至走路都成问题。我连自己都照顾不好，又如何照顾好两个孩子呢？

公婆一家都是善良人，我看不见后，从没有说过一句嫌弃的话，能帮忙的，他们都尽量帮我做。两个年近七旬的人，每天下地干活，一回到家还得马不停蹄地给我煮饭做菜，我心里很惭愧。我开始学着熟悉家里所有东西的摆设，学着做饭做菜。刚开始也会因为找不到东西而崩溃大哭，切菜时不知道切了多少次手，炒菜的时候，不是糊了，就是盐放多了，要么就是油错放到了灶台上。婆婆看到我把厨房弄得乌烟瘴气，叫我不不要动，等她去收拾。

经过一段时间的摸索，我切菜不再受伤，煮饭做菜都能顺利煮熟，家里东西的摆设，在一遍遍地整理打扫中，也记住了位置，公婆这才对我放了心，不用一日三餐跑过来看了。

刚开始，买肉买菜，还有家里的日用品，都是叫公婆到街上帮我买，慢慢地发现，我的依赖性越来越强。要想自己独立起来，很多事情就要自己亲手去做，要不然永远都走不出来。于是我从出门买菜开始做起。村里的集市隔几天才有一次，不是圩日的话就没有菜和肉卖，所以每一次买买肉都得准备三五天的量。每次买菜，我都是早上七点钟跟着孩子一起出门，孩子帮我把菜买好后再去学校，而我就要自己一个人走回家。从集市到家，平常人就走十分钟的路程，我眼睛看不见，需要走差不多一个小时。路上摔过跤，也走错过路，但每一次能安全回到家，我都很激动。

后来，我又做了一个更大胆的决定，孩子放假的时候，带着他们去县城买东西。每次走错路，我们母子三人在原地打转，总有好心人主动给我们带路。两个孩子也很乖，知道我看不见，一直待在我身边没乱跑。因为在外面买东西经常走错路，所以每次我都是跟孩子去超市买，两个孩子一个负责找东西，一个负责牵着我走。我问他们，“出门会不会因为妈妈是个盲人，别人用异样的眼光看我们而感到自卑？”他们异口同声地回答：“不会。”还像商量好了似的，总结出我的优点：我们的妈妈会洗衣做饭，会把家里收拾得干干净净，会告诉我们要寻找解决困难的办法，妈妈并不比别人差。

doiq mbouj gvaq. Gou hainduj hag sugrox sojmiz doxgaiq cuengq youq gizlawz, hag cawj ngaiz cawj byaek. Ngamq hainduj hix aenvih ra mbouj raen doxgaiq cix daejnga'nga, ronq byaek mbouj rox ronq deng fwngz geijlai baez, cau byaek seiz, mbouj dwg deng remj, couh dwg dwk gyu lai lo, mboujnex couh dwg youz dwk loeng youq gwnz saeuq. Daxbuz raen gou youq ndaw ranzdajcawj guh luenhlablab, heuh gou gaej guh dem, caj de bae beuj.

Ginggvaq mboengq ndeu hag guh, gou ronq byaek mbouj deng fwngz sieng dem, cawj ngaiz cawj byaek hix cawj cug guh baenz liux, ndaw ranz doxgaiq cuengq gizlawz, cingjleix baez dem baez le, hix ndaej geiq lo. Goengbuz seizneix cij cuengqsim gou mbouj yungh ngoenz sam donq cungj buet gvaqdaeuq yawj.

Ngamq hainduj, cawx noh cawx byaek, lij miz gij huqyung ngoenznaengz ndaw ranz, cungj dwg goengbuz bae gwnz haw bang gou cawx, menhmenh couh roxnyinh, gou yied ngoenz yied muengh vunz daeuj bang. Yaek siengj gag swgheij guh daengz, haujlai saeh couh aeu caenfwnz bae guh, mboujnex ciengxlwenx couh yamq mbouj okbae. Yienghneix gou daj ok dou bae cawx byaek hainduj guh hwnj. Aen haw ndaw mbanj gek geij ngoenz cij miz baez ndeu, mbouj dwg ngoenzhaw ne couh mbouj miz byaek caeuq noh gai, ndigah moix baez cawx byaek cawx noh cungj aeu bwh gaeuq gwn sam haj ngoenz. Baezbaz cawx byaek, gou cungj dwg gyanhaet caet diemj cung caeuq lwngyez caez ok dou, lwngyez bang gou cawx byaek ndei le cij bae hagdangz, gou cix yaek gag boux vunz ndeu byaij ma ranz. Daj gwnz haw daengz ranz, bouxvunz bingzciengz ngamq byaij cib faen cung, gou lwgda yawj mbouj raen, yaek byaij ca mbouj lai diemj cung ndeu. Gwnz roen mizseiz laemxboeb, mizseiz hix byaij loeng roen, hoeng moix baez ndaej ancienz ma daengz ranz, gou cungj gig gikdoengh.

Doeklaeng, gou youh guh aen gietdingh engq daihdamj ndeu, lwngyez cuengqgyaj seiz, daiq gyoengqde bae yienhsingz cawx doxgaiq. Baezbaz byaij loeng roen, dou sam meh lwg youq dieggaeuq baenqlulu, cungj miz vunz simndei cawjdoengh bang dou daiq roen. Song boux lwngyez hix gig dingq vah, rox gou yawj mbouj raen, cungj youq henzndang gou dinghyouq mbouj luenh buet. Aenvih youq baihrog cawx doxgaiq ciengzseiz loeng roen, ndigah baez-baez gou cungj riengz lwngyez bae cauhsi cawx, song boux lwngyez, boux ndeu fucwz ra doxgaiq, boux ndeu fucwz yien gou byaij. Gou cam gyoengqde, “okdou miz mbouj miz aenvih daxmeh dwg boux dafangz, bouxwnq yawj mbouj hwnj raeuz cix yawjsiuj swgheij?” Songde cungj caez yienghneix han naeuz: “Mbouj miz.” Lij lumj doxyaeng ndei nei, cunggez ok gijndei gou: Daxmeh dou rox saeg buh dajcawj, rox baet ndaw ranz seuqsat, rox lwnh dou ngeix ok banhfap gaijgez gunnanz, daxmeh dou mbouj beij vunz yaez.